

ความเชื่อและอิทธิพลของหลวงปู่ใหญ่ต่อวิถีชีวิตของประชาชน กรณีศึกษา วัดศรีชะเกษ

บ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

Beliefs and influence of Luangpuyai on people's way of life a case study of Sreesaket

temple Chiangmai Village Chiangmai Sub - district

Phochai District Roi Et Province.

ศตวรรษ ทรัพย์แสง¹, และพงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร์²

Satawut Subsaeng¹, and Pongsawut Rachjun²

¹นักศึกษา คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

²อาจารย์ คณะนิติรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

¹Student of Faculty of Law and Politics Roi Et Rajabhat University

²Lecturer from the Faculty of Law and Politics Roi Et Rajabhat University

Corresponding Author Email: seat007@outlook.com

Received: 8 December 2020

Revised: 1 March 2021

Accepted: 5 March 2021

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาหลวงปู่ใหญ่ วัดศรีชะเกษ บ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด และ 2. เพื่อศึกษาความเชื่อและอิทธิพลของหลวงปู่ใหญ่ต่อวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชน บ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ โดยมีกลุ่มเป้าหมาย จำนวนทั้งสิ้น 15 คน ประกอบด้วย (1) ผู้นำชุมชน (2) เจ้าอาวาสวัดศรีชะเกษ (3) นายกเทศบาลตำบลเชียงใหม่ และ (4) ประชาชน ที่มาจากการเลือกแบบเจาะจง แล้วนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากเครื่องมือการวิจัยและเอกสาร วรรณกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มาวิเคราะห์แบบเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) หลวงปู่ใหญ่ วัดศรีชะเกษ มีประวัติเก่าแก่และแสดงอิทธิฤทธิ์ให้ชาวบ้านประจักษ์ ชาวบ้านเล่าว่าพระพุทธรูปองค์นี้ประดิษฐานอยู่ใต้ดินในดงต้นเกตุ มีคนมาพบตอนที่สร้างหมู่บ้านใหม่ จึงอัญเชิญมาประดิษฐานที่อันสมควร ต่อมาชาวบ้านได้สร้างพระอุโบสถและอัญเชิญมาประดิษฐานจนทุกวันนี้ หลวงปู่ใหญ่ ได้ถูกก่อตั้งหรือได้ค้นค้นพบหลวงปู่ใหญ่เมื่อปี พ.ศ.2435 และ 2) ความเชื่อและอิทธิพลของหลวงปู่ใหญ่ต่อวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชนบ้านเชียงใหม่ พบว่า มี 2 ประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ 2.1) ประเด็นความเชื่อของหลวงปู่ใหญ่ต่อวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชนบ้านเชียงใหม่ ทำคนในชุมชนเกิดความเคารพนับถือทั้งทางกาย ทางใจ การดำเนินชีวิตก็จะเกิดความเชื่อมั่นในการดำเนินชีวิต และเป็นที่ยังหายกาย ทางจิตใจในการทำงาน และขอพรให้เดินทางปลอดภัย ทำให้เกิดพลังหรือกำลังทางด้านจิตใจเพื่อที่จะดำรงชีวิต คนในชุมชนจะกราบไหว้ขอพร จึงทำให้เกิดแรงพลังกระตุ้น และ 2.2) อิทธิพลของหลวงปู่ใหญ่ที่มีต่อวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชนบ้านเชียงใหม่ หลวงปู่ใหญ่ท่านมีอิทธิพลในความคิดของประชาชนในชุมชนและท่านได้ทำให้คนในชุมชนคิดแต่สิ่งที่ดีที่ต้องการตัดสินใจว่าสิ่งใดผิดสิ่งใดถูก ซึ่งมันเป็นการตัดสินใจประชาชนว่าควรทำสิ่งที่ถูกต้องหรือคิดผิดในการตัดสินใจเช่นเดียวกัน

คำสำคัญ: ความเชื่อ, อิทธิพล, หลวงปู่ใหญ่

Abstract

The purposes of this study were 1. Study the history of Luangpuyai, Sreesaket Temple, Chiangmai Village, Chiangmai Sub - district, Phochai District and 2. Study the beliefs and influence of Luangpuyai on the way of life of the people in the community. Chiangmai Village, Chiangmai Sub - district, Phochai District. is a qualitative

research There is a research tool, namely an interview form with the target group. A total of 15 people consisted of (1) community leaders, (2) the abbot of Wat Sisaket, (3) the chairman of the Chiang Mai Sub-District Municipality, and (4) the people who came from a specific selection. Then use the information gathered from research tools and related literature. Content Analysis The results showed that 1) Luang Pu Yai, Wat Sisaket has an ancient history and shows a miracle. let the villagers manifest Villagers say that this Buddha image is enshrined underground in Dong Ton Ket. Someone met when building a new village. therefore summoned to enshrine at a suitable place Later, villagers built an ordination hall and brought it to enshrine until today. Luang Pu Yai was founded or discovered Luang Pu Yai in 1892 and 2) The beliefs and influence of Luang Pu Yai on the way of life of the people in the Chiang Mai community found that there were 2 important issues: 2.1) The issue of Luang Pu Yai's beliefs on the way of life of the people in the Chiang Mai community. Make people in the community respect and respect both physically, mentally, and lifestyle will lead to confidence in their lives. and is relied on to greet the body mentally at work and pray for a safe journey causing energy or mental strength in order to sustain life People in the community will pay respects to pray for blessings. thus giving rise to motivation and 2.2) The influence of Luang Pu Yai on the way of life of the people in the Chiang Mai community. Luang Pu Yai has influence in the minds of the people in the community and he has made the people in the community only think what is right in deciding what is wrong and what is right. It is the decision of the people whether to do the right thing or the wrong decision.

Keywords: Belief, Influence, Luangpuyai

บทนำ

ในประเทศไทยความเชื่อเรื่องวิญญาณ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ หรือเรื่องเหนือธรรมชาติต่าง ๆ นั้นล้วนแต่เป็นสิ่งที่อยู่ควบคู่กับวิถีชีวิตของประชาชนชาวไทยมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะประชาชนภาคอีสานของไทย ซึ่งความเชื่อนั้นได้หยั่งรากลึกถึงจิตสำนึก ความคิดความเชื่อจนก่อเกิดเป็นวัฒนธรรมที่ปฏิบัติร่วมกันมาจากอดีตจนถึงปัจจุบัน เช่น ประเพณีฮีตสิบสองคองสิบสี่ เป็นต้น และจากวัฒนธรรมก็ก่อตัวกลายเป็นกฎเกณฑ์ข้อบังคับ หรือข้อปฏิบัติที่ประชาชนในชุมชนปฏิบัติยึดถือร่วมกันตลอดมา ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วความเชื่อนี้เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติหรือสภาพแวดล้อมรอบข้างซึ่งเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป โดยมนุษย์เชื่อว่าเป็นการบันดาลให้เกิดขึ้นจากอำนาจของเทวดาหรือเทพพระเจ้า และผีบางนางไม้ ดังนั้น เมื่อเกิดปรากฏการณ์ทางธรรมชาติต่าง ๆ ขึ้น เช่น ฝนตก พายุพัด ไฟไหม้ แผ่นดินไหว และภัยต่าง ๆ ทั้งที่เกิดจากธรรมชาติและจากการกระทำของมนุษย์ ซึ่งล้วนแต่เป็นสิ่งที่มิอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์และยากที่จะป้องกันหรือแก้ไขได้ด้วยตัวเอง บางเหตุการณ์อาจจะเกิดเป็นเหตุการณที่อำนวยความสะดวกแก่การดำรงชีวิตของมนุษย์ แต่บางเหตุการณ์ก็เป็นอันตรายต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของมนุษย์ ดังนั้น มนุษย์จึงพยายามที่จะคิดหาแนวทางหรือวิธีการต่างๆ ที่ก่อให้เกิดเกิดความสุขและความปลอดภัยกับชีวิตและทรัพย์สินของตนเอง เพื่อต่อสู้กับอำนาจของสิ่งที่มีอำนาจเกินกว่ากำลังของมนุษย์จะต้านทานได้หรือที่เรียกกันว่า “อำนาจเหนือธรรมชาติหรืออำนาจลึกลับ” และจากอำนาจเหล่านี้จึงทำให้เกิดเป็นแนวทางปฏิบัติที่เป็นพิธีกรรมหรือศาสนาที่มนุษย์ปฏิบัติยึดถือมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (ปิยลักษณ์ โปธิวรรณ และยุภาพร ยุภาศ, 2559, น.3-5)

จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นจังหวัดที่มีประวัติความเป็นยาวนาน เดิมเมืองร้อยเอ็ด เป็นเมืองใหญ่มีชื่อว่า “เมืองสาเกตุนคร” เพราะมีเมืองขึ้นถึงสิบเอ็ดเมือง และมีทางเข้าสู่เมืองถึงสิบเอ็ดประตูเมืองร้อยเอ็ดนี้ตำราหลายเล่มเล่าว่ามีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา

ด้วยเหตุนี้ จึงมีความเก่าแก่ทางสถาปัตยกรรมโบราณสถาน วัดวาอาราม งดงามเด่นตามกับคำขวัญของจังหวัดที่ว่า “ร้อยเอ็ดเพชรอีสาน พลายชัยบึงงาม ลือนามพระสูงใหญ่ ผ้าไหมขึ้นดี สตรีโสกา ทุ่งกุลาสดใส งานใหญ่บุญผะเหวด” วัดศรีชะเกษ เป็นวัดหนึ่งที่มีประวัติความเป็นมายาวนานน่าสนใจยิ่ง วัดนี้ตั้งอยู่บ้านเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย ห่างจากอำเภอเมืองไปทางทิศเหนือประมาณ 30 กิโลเมตร วัดแห่งนี้มีพระพุทธรูปที่ชาวบ้านให้ความเคารพศรัทธามาก ด้วยเป็นพระพุทธรูปมีประวัติเก่าแก่และแสดงอภินิหารให้ชาวบ้านประจักษ์ นิยมเรียกกันว่า “หลวงปู่ใหญ่”

ดังนั้น ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาในเรื่องของ “ความเชื่อและอิทธิพลของหลวงปู่ใหญ่ต่อวิถีชีวิตของประชาชน กรณีศึกษา วัดศรีชะเกษ บ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด” โดยศึกษาในประเด็นความเชื่อและอิทธิพลของหลวงปู่ใหญ่ วัดศรีชะเกษ ต่อวิถีชีวิตของประชาชนในบ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด และศึกษาถึงอิทธิพลของหลวงปู่ใหญ่ต่อวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาหลวงปู่ใหญ่ วัดศรีชะเกษ บ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อศึกษาความเชื่อและอิทธิพลของหลวงปู่ใหญ่ต่อวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชน บ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบ แบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. **กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย** ได้แก่ นายกเทศบาลตำบลเชียงใหม่ 2) ผู้นำชุมชน 3) เจ้าอาวาสวัดศรีชะเกษ และ 4) ประชาชน รวมทั้งสิ้น จำนวน 15 คน ซึ่งตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. **เครื่องมือในการวิจัย** ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ (Interview) โดยมีกรอบวิเคราะห์ตามประเด็นที่จะทำการศึกษา ซึ่งทำการสังเคราะห์จากกรอบแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัย โดยอยู่ภายใต้ประเด็นการวิจัย ประกอบด้วย ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจ ตอนที่ 2 ประเด็นประวัติความเป็นมาหลวงปู่ใหญ่ วัดศรีชะเกษ บ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด และประเด็นความเชื่อและอิทธิพลของหลวงปู่ใหญ่ต่อวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชนบ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) ตลอดจนผู้วิจัยได้นำแบบสัมภาษณ์มาหาคุณภาพภาพของเครื่องมือ ได้แก่ (1) นำแบบสอบถามพบที่ปรึกษาและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ (2) นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา

3. **การเก็บรวบรวมข้อมูล** ได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมาย 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) คือ เป็นข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลเอกสารต่าง ๆ (Document Research) อาทิ หนังสือ ตำรา เอกสารวิชาการ งานวิจัย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

4. **การวิเคราะห์ข้อมูล** ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลที่รวบรวมได้จากการสังเกตกับการสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์แยกแยะเป็นประเด็นต่าง ๆ มาวิเคราะห์ในเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความเชื่อและอิทธิพลของหลวงปู่ใหญ่ต่อวิถีชีวิตของประชาชน กรณีศึกษา วัดศรีชะเกษ บ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยสามารถจำแนกผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาหลวงปู่ใหญ่ วัดศรีชะเกษ บ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิจัยพบว่า สามารถจำแนกออกเป็นด้านต่าง ๆ ดังนี้

1.1 ประวัติความเป็นมาหลวงปู่ใหญ่ วัดศรีชะเกษ บ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่ามีประวัติเก่าแก่และแสดงอภินิหารให้ชาวบ้านประจักษ์ ชาวบ้านเล่าว่าพระพุทธรูปองค์นี้ประดิษฐานอยู่ใต้ดินในดงต้นเกตุ มีคนมาพบตอนที่สร้างหมู่บ้านใหม่ จึงอัญเชิญมาประดิษฐานที่อันสมควรต่อมาชาวบ้านได้สร้างพระอุโบสถและอัญเชิญมาประดิษฐานจนทุกวันนี้ นิยมเรียกกันว่า “หลวงปู่ใหญ่”

1.2 ประเด็นหลวงปู่ใหญ่ถูกค้นพบ (วัน เดือน ปี พ.ศ.) พบว่า หลวงปู่ใหญ่และบ้านเชียงใหม่ ได้ถูกก่อตั้งหรือได้ค้นพบหลวงปู่ใหญ่ เมื่อปี พ.ศ. 2435 เป็นปี พ.ศ. เดียวกันที่ก่อตั้งหมู่บ้าน

1.3 ประเด็นลักษณะหรือปางของหลวงปู่ใหญ่ พบว่า ลักษณะของหลวงปู่ใหญ่ที่ประดิษฐานในโบสถ์ เป็นพระพุทธรูปลักษณะนั่งสมาธิ นั่งลำพระองค์ตั้งตรงพระบาท (เท้า) ทั้งสองซ้อนกัน โดยพระบาทขวาซ้อนทับอยู่บนพระบาทซ้าย พระหัตถ์ทั้งสองวางซ้อนหงายกันบนพระเพลา (ตัก) โดยวางพระหัตถ์ขวาซ้อนหงายอยู่บนพระหัตถ์ซ้าย (ทำสมาธิราบ ขาขวาทับขาซ้าย) จัดเป็น "ปฐมปาง" หรือปางที่ให้กำเนิดองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยมีอช้ายอยู่ที่หน้าตักส่วนมือขวาอยู่ตรงหัวเขา

1.4 ประเด็นหลวงปู่ใหญ่ถูกประดิษฐานในโบสถ์ ปี พ.ศ. ไใด พบว่า ตั้งแต่สมัยโบราณ ณ กาล ชาวบ้านเล่าว่าพระพุทธรูปองค์นี้ประดิษฐานอยู่ใต้ดินในดงต้นเกตุ ต่อมาชาวบ้านได้สร้างพระอุโบสถและอัญเชิญมาประดิษฐานเมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2435 จนทุกวันนี้ นิยมเรียกกันว่า “หลวงปู่ใหญ่”

1.5 ประเด็นประเพณีหรือพิธีกรรมที่จัดขึ้นเพื่อบูชาหลวงปู่ใหญ่ พบว่า ประเพณีบุญบังไฟ เพราะเชื่อกันว่ากรถวายบังไฟแก่หลวงปู่ใหญ่จะทำให้หน้าที่การงานหรือคนในครอบครัวมีชีวิตที่มีความมั่นคง และพิธีกรรมบูชาภิเสก เป็นพิธีกรรมเพื่อให้เห็นความเคารพนับถือแก่ หลวงปู่ใหญ่

1.6 ประเด็นทำไมต้องเรียกว่า “หลวงปู่ใหญ่” พบว่า ชาวบ้านเล่าว่าพระพุทธรูปองค์นี้ประดิษฐานอยู่ใต้ดินในดงต้นเกตุ พอขุดขึ้นมาจากใต้ดินเกตุ เป็นพระพุทธรูปที่นั่งปางที่ใหญ่ ผู้เฒ่าผู้แก่จึงเรียกพระพุทธรูปนี้ว่า หลวงปู่ใหญ่

ภาพประกอบที่ 1 หลวงปู่ใหญ่ วัดศรีชะเกษ บ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

2. ความเชื่อและอิทธิพลของหลวงปู่ใหญ่ต่อวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชน บ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด

ผลการวิจัยพบว่า ประเด็นความเชื่อและอิทธิพลของหลวงปู่ใหญ่ต่อวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชน บ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด มี 2 ประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

2.1 ประเด็นความเชื่อของหลวงปู่ใหญ่ต่อวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชน บ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า 1) ประเด็นความเชื่อทำให้เกิดความมั่นใจของหลวงปู่ใหญ่ ต่อวิถีชีวิตของประชาชน คือ ทำคนในชุมชนเกิดความเคารพนับถือทั้งทางกาย ทางใจ การดำเนินชีวิตก็จะเกิดความเชื่อมั่นในการดำเนินชีวิต และเป็นที่พักพิงทางจิตใจในการทำงาน และขอพรให้เห็นทางปลอดภัย 2) ประเด็นความเชื่อของหลวงปู่ใหญ่ทำให้เกิดพลัง ต่อวิถีชีวิตของประชาชน คือ หลวงปู่ใหญ่ ทำให้เกิดพลังหรือกำลังทางด้านจิตใจเพื่อที่จะดำรงชีวิต คนในชุมชนกราบไหว้ขอพร ทำให้เกิดแรงกระตุ้น ถึงแม้ปัญหาจะหนักแค่ไหน คนในชุมชนก็จะขอพรในการดำรงชีวิต 3) ประเด็นความเชื่อทำให้เกิดการสร้างสรรค์ ในวิถีชีวิตของประชาชน คือ หลวงปู่ใหญ่ ช่วยให้ประสบความสำเร็จในการทำสิ่งที่หวังไว้ การสร้างสรรค์ในความคิดของคนในชุมชนก็มาจากการที่ใช้ชีวิตที่เรียบง่าย ทำให้คนในชุมชนเกิดความคิดในรูปแบบใหม่ ๆ และนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันและครอบครัวได้ และ 4) ประเด็นความเชื่อทำให้เกิดความสามัคคี ในวิถีชีวิตของประชาชน คือ สิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในชุมชน คือ หลวงปู่ใหญ่ จะเห็นได้ว่า มีบุญเเวดที่วัด ประชาชนในชุมชนช่วยกันเตรียมงาน แสดงให้เห็นว่า ความสามัคคีกันก็เพราะหลวงปู่ใหญ่ที่เป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชุมชนที่ทำให้เกิดความสามัคคี ทั้งในชุมชนและครอบครัว

2.2 อิทธิพลของหลวงปู่ใหญ่ที่มีต่อวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชนบ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า 1) ประเด็นอิทธิพลการตัดสินใจว่าสิ่งใดผิด สิ่งใดถูกต่อวิถีชีวิตของประชาชน คือ หลวงปู่ใหญ่ท่านมีอิทธิพลในความคิดของประชาชนในชุมชนและท่านได้ทำให้คนในชุมชนคิดแต่สิ่งที่ถูกต้องดีงาม ในการตัดสินใจว่าสิ่งใดผิดสิ่งใดถูก ซึ่งมีลักษณะเป็นการตัดสินใจของประชาชนว่า ควรทำสิ่งที่ถูกต้องหรือทำสิ่งที่ผิด 2) ประเด็นอิทธิพลการกำหนดทำที่ของตน หรือเหตุการณ์ที่ต้องเผชิญของประชาชน คือ การที่ตนเองต้องเผชิญเหตุการณ์เราต้องวางตัวให้ดี และมีบุคลิกภาพที่ดี ในการวางตัวของคนในชุมชนไม่ว่าสถานการณ์แบบไหน แต่เชื่อว่าการกำหนดทำที่นี้จะเป็นประโยชน์ต่อคนในชุมชนและครอบครัวเป็นอย่างมาก 3) ประเด็นอิทธิพลต่อการประพฤติปฏิบัติของประชาชน คือ คนในชุมชนมีแนวทางการปฏิบัติตนให้เกิดประโยชน์และให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติหรือประพฤติปฏิบัติตามศาสนา คนในชุมชนมีการปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางพุทธศาสนาเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน และ 4) ประเด็นอิทธิพลของการเลือกคบหาสมาคมกับบุคคลอื่น ของประชาชน คือ การที่เลือกคบหาสมาคมของคนในชุมชนนั้น คือ คนในชุมชนจะเลือกเรื่องพูดคุยกับคนอื่น ก็ต่อเมื่อคนคนนั้นเป็นคนดีมีศีลธรรมและไม่เอาเปรียบหรือไม่เอาผลประโยชน์แต่เพียงผู้เดียว ในการตัดสินใจของคนในชุมชนให้เลือกคบแต่คนดี มีศีลธรรมเข้ามาในครอบครัว

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องความเชื่อและอิทธิพลของหลวงปู่ใหญ่ต่อวิถีชีวิตของประชาชน กรณีศึกษา วัดศรีชะเกษ บ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาหลวงปู่ใหญ่ วัดศรีชะเกษ บ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประเด็นความเป็นมาของหลวงปู่ใหญ่ วัดศรีชะเกษ พบว่า มีประวัติเก่าแก่และแสดงอภินิหารให้ชาวบ้านประจักษ์ ชาวบ้านเล่าว่าพระพุทธรูปองค์นี้ประดิษฐานอยู่ใต้ดินในดงต้นเกตุ มีคนมาพบตอนที่สร้างหมู่บ้านใหม่ จึงอัญเชิญมาประดิษฐานที่อันสมควร ต่อมาชาวบ้านได้สร้างพระอุโบสถและอัญเชิญมาประดิษฐานจนทุกวันนี้ นิยมเรียกกันว่า “หลวงปู่ใหญ่” หลวงปู่ใหญ่ ได้ถูกก่อตั้งหรือได้ค้นค้นพบหลวงปู่ใหญ่เมื่อปี พ.ศ.2435 เป็นปี พ.ศ. เดียวกันที่ก่อตั้งหมู่บ้าน ลักษณะของหลวงปู่ใหญ่ที่ประดิษฐาน

ในโบสถ์เป็นพระพุทธรูปลักษณะนั่งสมาธิ หรือที่เรียกว่า “ปางสมาธิ” ประเพณีหรือพิธีกรรมที่จัดขึ้นเพื่อบูชาหลวงปู่ใหญ่ คือ ประเพณีบุญบั้งไฟ เพราะเชื่อกันว่าการถวายบั้งไฟแก่หลวงปู่ใหญ่จะทำให้หน้าที่การงานหรือคนในครอบครัวมีชีวิตที่มีความมั่นคงและพิธีกรรมบูชาภิเสก เป็นพิธีกรรมเพื่อให้เห็นความเคารพนับถือแก่หลวงปู่ใหญ่

2. เพื่อศึกษาความเชื่อและอิทธิพลของหลวงปู่ใหญ่ต่อวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชน บ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า มี 2 ประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ 2.1) ประเด็นความเชื่อของหลวงปู่ใหญ่ต่อวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชน บ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ทำคนในชุมชนเกิดความเคารพนับถือทั้งทางกาย ทางใจ การดำเนินชีวิตก็จะเกิดความเชื่อมั่นในการดำเนินชีวิต และเป็นที่พักพิงทางกาย ทางจิตใจในการทำงาน และขอพรให้เดินทางปลอดภัย ทำให้เกิดพลังหรือกำลังใจด้านจิตใจเพื่อที่จะดำรงชีวิต คนในชุมชนจะกราบไหว้ขอพร จึงทำให้เกิดแรงพลังกระตุ้นถึงแม้ปัญหาจะหนักแค่ไหน คนในชุมชนก็จะขอพรในการดำรงชีวิต ประเด็นความเชื่อทำให้เกิดการสร้างสรรคในวิถีชีวิตของประชาชน พบว่า หลวงปู่ใหญ่ช่วยให้ประสบความสำเร็จในการทำสิ่งที่หวังไว้ การสร้างสรรคในความคิดของคนในชุมชนก็มาจากการที่ใช้ชีวิตที่เรียบง่าย ทำให้คนในชุมชนเกิดความคิดในรูปแบบใหม่ ๆ และนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันและครอบครัวได้ ประเด็นความเชื่อทำให้เกิดความสามัคคีในวิถีชีวิตของประชาชน พบว่า สิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในชุมชนคือ หลวงปู่ใหญ่ จะเห็นได้จากกรณีที่จัดงานบุญเผวด ประชาชนในชุมชนจะช่วยกันเตรียมงานด้วยความพร้อมเพรียง แสดงให้เห็นว่า ความสามัคคีกันของประชาชนนั้นก็เพราะหลวงปู่ใหญ่ที่เป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชุมชนที่ทำให้เกิดความสามัคคีทั้งในชุมชนและครอบครัว ประเด็นความเชื่อทำให้เกิดรูปธรรมในวิถีชีวิตของประชาชน พบว่า สิ่งที่เกิดขึ้นล้วนแล้วหลวงปู่ใหญ่ทำให้เห็นว่าท่านมีความศักดิ์สิทธิ์ และปกป้องรักษาคนในชุมชน หลวงปู่ใหญ่ท่านมีความศักดิ์สิทธิ์ ถ้าขอพรสิ่งใดก็จะสมดังปรารถนา ท่านจึงเป็นที่เคารพของคนในชุมชน และ 2.2) อิทธิพลของหลวงปู่ใหญ่ที่มีต่อวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชนบ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า หลวงปู่ใหญ่ท่านมีอิทธิพลในความคิดของประชาชนในชุมชนและท่านได้ทำให้คนในชุมชนคิดแต่สิ่งที่ถูกต้องในการตัดสินใจว่าสิ่งใดผิดสิ่งใดถูก ซึ่งมันเป็นการตัดสินใจประชาชนว่าควรทำสิ่งที่ถูกต้องหรือคิดผิดในการตัดสินใจเช่นเดียวกัน ประเด็นอิทธิพลการกำหนดทำดีของตน หรือเหตุการณ์ที่ต้องเผชิญของประชาชน พบว่า การที่ตนเองต้องเผชิญเหตุการณ์เราต้องวางตัวให้ดี และมีบุคลิกภาพที่ดี ในการวางตัวของคนในชุมชนไม่ว่าสถานการณ์แบบไหน แต่เชื่อว่าการกำหนดทำดีนี่จะเป็นประโยชน์ต่อคนในชุมชนและครอบครัวเป็นอย่างมาก ประเด็นอิทธิพลต่อการประพฤติปฏิบัติของประชาชน พบว่า คนในชุมชนมีแนวทางการปฏิบัติตนให้เกิดประโยชน์และให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติหรือประพฤติปฏิบัติตามศาสนา คนในชุมชนมีการปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางพุทธศาสนาเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ประเด็นอิทธิพลต่อการเลือกคบหาสมาคมกับบุคคลอื่นของประชาชน พบว่า การที่เลือกคบหาสมาคมของคนในชุมชนนั้น คือ คนในชุมชนจะเลือกเรื่องพูดคุยกับคนอื่น ก็ต่อเมื่อคนคนนั้นเป็นคนดีมีศีลธรรมและไม่เอาเปรียบหรือไม่เอาผลประโยชน์แต่เพียงผู้เดียวในการตัดสินใจของคนในชุมชนให้เลือกคบแต่คนดี มีศีลธรรมเข้ามาในครอบครัว ประเด็นอิทธิพลมีการกำหนดความคิดและแนวทางการปฏิบัติของประชาชน พบว่า มีแนวทางการปฏิบัติตนให้เกิดประโยชน์และให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติหรือประพฤติปฏิบัติตามศาสนาในการทำให้คนในชุมชนวางตัวและการทำดีเพียงเล็กน้อย แต่เชื่อว่าการกำหนดความคิดที่เป็นประโยชน์ต่อคนในชุมชน ประเด็นอิทธิพลของพลช่วยเสริมสร้างหลักศีลธรรมของประชาชน พบว่า การปฏิบัติตนของคนในชุมชนเป็นแนวทางการปฏิบัติตนตามหลักพระพุทธศาสนา เพื่อให้แยกแยะสิ่งที่ไม่ดีสิ่งที่ถูก คนในชุมชนมีการปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางพุทธศาสนาให้ประสบความสำเร็จในการทำสิ่งที่หวังไว้

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องการศึกษาความเชื่อและอิทธิพลของหลวงปู่ใหญ่ต่อวิถีชีวิตของประชาชน กรณีศึกษา วัดศรีษะเกษ บ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด ผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ประวัติความเป็นมาของหลวงปู่ใหญ่ วัดศรีชะเกษ กรณีศึกษา บ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด กล่าวคือ สมัยก่อนคนในชุมชนได้ไปทำความสะอาดป่าต้นเกตุ เพื่อที่จะก่อตั้งวัด ขึ้นมาแต่บังเอิญได้พบเศียรของหลวงปู่ใหญ่เข้า คนในชุมชนเกิดความสงสัยว่านี่คืออะไร หลังจากนั้นคนในชุมชนขุดขึ้นมาก็ได้พบว่า เป็นพระพุทธรูปขนาดใหญ่ตั้งแต่อดีต พระพุทธรูปขนาดใหญ่เชื่อกันว่าหลวงปู่ได้ถูกฝังมานานตั้งแต่สมัยโบราณ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทัศนไท พลมณี (2560, บทคัดย่อ) ที่กล่าวไว้ว่า ในการสร้างพระพุทธรูปของสังคมไทยจากอดีตจนถึงปัจจุบันที่กล่าวไว้ว่า เป็นผลสืบเนื่องจากการนับถือพระพุทธรูปซึ่งมีการนับถือมาอย่างต่อเนื่องยาวนานของคนไทย ความเชื่อและความศรัทธาในพระพุทธรูปศาสนายังเป็นสิ่งที่มีอยู่ในสังคมไทยมาจนถึงปัจจุบันและพระพุทธรูป หลวงปู่ใหญ่ถูกประดิษฐานในโบสถ์ ปี พ.ศ. 2435 กล่าวคือ ตั้งแต่สมัยโบราณกาล ชาวบ้านเล่าว่าพระพุทธรูปองค์นี้ประดิษฐานอยู่ใต้ดินในดงต้นเกตุ มีคนมาพบตอนที่สร้างหมู่บ้านใหม่จึงอัญเชิญมาประดิษฐานที่อันสมควร ต่อมาชาวบ้านได้สร้างพระอุโบสถและอัญเชิญมาประดิษฐานเมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ.2435 จนทุกวันนี้ นิยมเรียกกันว่า “หลวงปู่ใหญ่” ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทัศนไท พลมณี (2560, บทคัดย่อ) ที่กล่าวไว้ว่า ความเชื่อและพิธีกรรมของชุมชนต่อปราสาทวัดพู แขวงจำปาสัก สปป.ลาว ปราสาทขอมให้เป็นพุทธสถานของนิกายเถรวาทแต่ช่วงเวลานั้นปรากฏร่องรอยความเชื่อแบ่งตามคติของแต่ละศาสนาที่เข้ามามีอิทธิพลต่อตัวปราสาทซึ่งความเชื่อต่อปราสาทวัดพูในอดีต

ทำไมต้องเรียกว่า หลวงปู่ใหญ่ กล่าวคือ สมัยก่อนคนในชุมชนได้ไปทำความสะอาดป่าต้นเกตุ เพื่อที่จะก่อตั้งวัดขึ้นมาแต่บังเอิญได้ไปพบเศียรของหลวงปู่ใหญ่เข้า ทำให้คนในชุมชนเกิดความสงสัยว่าไปพินโดนอะไร หลังจากนั้นคนในชุมชนต่างพากันขุดเพื่อที่จะดูว่าจะตนเองพินเข้ากับอะไร พอคนในชุมชนขุดขึ้นมาก็ได้พบว่าเป็นพระพุทธรูปขนาดใหญ่ พระพุทธรูปมีประวัติเก่าแก่และแสดงอิทธิฤทธิ์ให้ชาวบ้านประจักษ์ ชาวบ้านเล่าว่าพระพุทธรูปองค์นี้ประดิษฐานอยู่ใต้ดินในดงต้นเกตุ ต่อมาทำการขุดขึ้นมาจากใต้ต้นเกตุ จึงพบว่าเป็นพระพุทธรูปขนาดใหญ่ ผู้เฒ่าผู้แก่จึงเรียกพระพุทธรูปนี้ว่า หลวงปู่ใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธวัช ปุณโณทก (2525, บทคัดย่อ) ที่กล่าวไว้ว่า “ความเชื่อคือการยอมรับอันเกิดในจิตสำนึกของมนุษย์ต่อพลังอำนาจเหนือธรรมชาติที่เป็นผลดีหรือผลร้ายต่อมนุษย์หรือสังคม แม้อำนาจเหนือพลังธรรมชาติเหล่านี้ไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นความจริง แต่มนุษย์ในสังคมหนึ่งยอมรับและให้ความเคารพยำเกรง

2. ความเชื่อและอิทธิพลของหลวงปู่ใหญ่ต่อวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชน บ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ความเชื่อทำให้เกิดความมั่นใจของหลวงปู่ใหญ่ต่อวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชน บ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า หลวงปู่ใหญ่ท่านมีความศักดิ์สิทธิ์ตั้งแต่โบราณ สมัยตั้งบ้านเชียงใหม่ ท่านทำคนในชุมชนเกิดความเคารพนับถือทั้งทางกาย ทางใจ การดำเนินชีวิตก็จะเกิดความเชื่อมั่นในการดำเนินชีวิตหลวงปู่ใหญ่ เป็นที่พึ่งทวยกาย ทางจิตใจ ในการเดินทางไปทำงาน ที่กรุงเทพฯจะไปขอพรให้เดินทางปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร สุวรรณศรี (2536, บทคัดย่อ) ที่กล่าวไว้ว่า วัฒนธรรมความเชื่อเป็นแนวการดำเนินชีวิตในกรอบความคิดตามความศรัทธาต่อความเชื่อ มีความศรัทธา เป็นพลังกลุ่มให้เข้าร่วมกิจกรรมหรือแสดงพฤติกรรมตามความเชื่อขณะที่อยู่ในเหตุการณ์ในชุมชนที่เป็นศูนย์รวมความศรัทธาสมาชิกที่มีความเชื่อบุคคลกลุ่มคนและองค์กรในชุมชนที่เกี่ยวข้องจะเข้ามามีบทบาทในการจัดการเกี่ยวกับบริเวณพื้นที่ความเชื่อของหลวงปู่ใหญ่ทำให้เกิดพลัง ต่อวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชนบ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า หลวงปู่ใหญ่ ทำให้เกิดพลังหรือกำลังทางด้านจิตใจเพื่อที่จะดำรงชีวิตของคนในชุมชน หลวงปู่ใหญ่บ้านเราท่านศักดิ์สิทธิ์มีคนไปกราบไหว้ขอพร ทำให้เกิดแรงกระตุ้นในจิตใจเพื่อดำรงชีวิตของคนในชุมชนว่า เมื่อคนในชุมชนมีปัญหาคนในชุมชนก็จะไปสักการะหลวงปู่ใหญ่ เพื่อมีกำลังใจในการดำเนินชีวิตไปในทางที่ดี ถึงแม้ปัญหาจะหนักแค่ไหนคน ในชุมชนก็จะขอพรในการดำรงชีวิต ซึ่งสอดคล้องแนวคิดของวไลภรณ์ ขรรค์ศรี (2563, น.1) ที่กล่าวไว้ว่า มนุษย์ในสมัยก่อนดำเนินชีวิตอย่างง่าย ๆ มีความรู้เกี่ยวกับธรรมชาติมนุษย์ในระยะเริ่มแรกจึงตกอยู่ใต้อำนาจของธรรมชาติโดยสมบูรณ์ แต่ครั้งเมื่อมนุษย์ได้ประสพการณ์ธรรมชาติต่าง ๆ และความเชื่อทำให้เกิดความสามัคคีในวิถีชีวิตของประชาชนชุมชนบ้านเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า หลวงปู่ใหญ่

เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในชุมชนการที่คนในชุมชนมาช่วยกันทำงานที่วัดก็แสดงให้เห็นว่าคนในชุมชนมีความสามัคคีกัน ชุมชนของเราที่เกิดความสามัคคีนั้น ก็เพราะหลวงปู่ใหญ่ ที่เป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชุมชนที่ทำให้เกิดความสามัคคีทั้งในชุมชนและครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธวัช ปุณโณทก (2522, บทคัดย่อ) ที่กล่าวไว้ว่า ความเชื่อเป็นการยอมรับ อันเกิดอยู่ในจิตสำนึกของมนุษย์ต่อพลังอำนาจเหนือธรรมชาติเป็นผลดี หรือผลร้ายต่อมนุษย์นั้น ๆ หรือสังคมมนุษย์นั้น ๆ แม้พลังอำนาจเหนือธรรมชาติไม่สามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นความจริง

ส่วนอิทธิพลของหลวงปู่ใหญ่ที่มีต่อวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชนบ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ดพบว่า อิทธิพลการตัดสินใจว่าสิ่งใดผิด สิ่งใดถูกต้องวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชน บ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า หลวงปู่ใหญ่ ท่านมีอิทธิพลในความคิดของประชาชน ในชุมชนและท่านได้ทำให้คนในชุมชนคิดแต่สิ่งที่จะต้อง ในการตัดสินใจว่าสิ่งใดผิดสิ่งใดถูก ซึ่งมันเป็นการตัดสินใจประชาชน ว่าควรทำสิ่งที่ถูกต้องหรือคิดผิด แต่หลวงปู่ใหญ่ ก็มี ส่วนในการตัดสินใจเช่นเดียวกันในด้านความคิด เป็นต้น ไม่ว่าจะคนในชุมชนจะคิดในทางที่ถูกหรือจะคิดในทางที่ผิด คนในชุมชนก็ยังเชื่อว่าหลวงปู่ใหญ่ ก็ยังมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของคนในชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ (Kant, 1724-1840; อ้างในวิทย์ วิศเวทย์, 2520, น.233) ที่กล่าวไว้ว่า มีความหมายว่าดี ชั่ว ถูก ผิด เป็นคุณค่าทางศีลธรรมนั้น จะต้องเป็นสิ่งตายตัว กล่าวคือ ถ้าสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือการกระทำอันใดอันหนึ่งเป็นสิ่งดี มันจะต้องดีเสมอ โดยไม่เลือกเวลา สถานที่ สิ่งแวดล้อม หรือตัวบุคคลแต่อย่างใด เช่น การพูดความจริง ถ้าเราถือว่าการพูดความจริง บางเวลาที่ดี บางเวลาที่ไม่ดี เช่นนี้ เท่ากับเรายอมรับว่าโดยตัวมันแล้ว การพูดความจริงไม่มีค่าเลย ค่าของมันอยู่ที่เวลา ความดีของมันเปลี่ยนไปตามกาลเวลา โดยหลักของคานท์นั้น การพูดความจริงเป็นสิ่งที่ดี และต้องดีตลอดไป ไม่ว่าจะพูดเมื่อใด ที่ไหน กับใคร และสถานการณ์เช่นใด

และอิทธิพลการกำหนดทำที่ของตนหรือเหตุการณ์ที่ต้องเผชิญของประชาชนในชุมชน บ้านเชียงใหม่ ตำบลเชียงใหม่ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า การที่ตนเองต้องเผชิญเหตุการณ์เราต้องวางตัวให้ดี และมีบุคลิกภาพที่ดี ทั้งนี้หลวงปู่ใหญ่ก็มีส่วนในการวางตัวของคนในชุมชน ไม่ว่าจะสถานการณ์แบบไหนถ้าเราวางตัวให้ดีนั้นไม่ทำให้เป็นที่เดือดร้อนแก่คนอื่นหรือคนในชุมชนก็ดีแล้ว บุคลิกภาพของเราต้องดีหรือการวางตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่ตนเองกำลังเผชิญอยู่ต้องดี หลวงปู่ใหญ่อาจจะมีส่วนร่วมในการทำให้คนในชุมชนวางตัวและการทำดีเพียงเล็กน้อย แต่เชื่อว่าการกำหนดทำที่นี้จะประโยชน์ต่อคนในชุมชนและครอบครัวเป็นอย่างมาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของฉวีวรรณ สุวรรณภา (2559, น.1) ที่กล่าวไว้ว่า สถาบันทางศาสนาเป็นเครื่องมือเสริมสร้างความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชุมชน บุคคลเมื่อมีความเชื่อและศรัทธาในสิ่งเดียวกันทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของกันและกัน เกิดสายสัมพันธ์ทางจิตใจนำมาซึ่งกิจกรรมที่เป็นผลดีต่อส่วนรวมอื่น ๆ อีกมากมาย การมี ความรู้และความเชื่ออย่างเดียวกันทำให้บุคคลมีแนวความคิด โดยเฉพาะความรู้ ความเข้าใจ ความ รู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับสิ่งอันเป็นธรรมชาติ เกี่ยวกับชีวิตและสังคม พิธีกรรมทางศาสนาทำให้แต่ละ คนได้รู้ข่าวคราว ความทุกข์สุข ได้ศึกษาปัญหา ให้ข้อคิดเห็นและช่วยเหลือเกื้อกูลกันตามโอกาส ชุมชนก็จะมีแต่ความกลมเกลียวสามัคคี เป็นปึกแผ่นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์

1.1 เยาวชนรุ่นใหม่ควรได้รู้ถึงองค์ความรู้ ข้อมูลของหลวงปู่ใหญ่ วัดศรีชะเกษ ว่ามีประวัติ ความเป็นมา อย่างไร

1.2 หน่วยงานของภาครัฐควรเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนในการเผยแพร่ การจัดงาน พิธีกรรม เกี่ยวกับหลวงปู่ใหญ่ วัดศรีชะเกษ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความเชื่อความศรัทธาต่อหลวงปู่ใหญ่ วัดศรีชะเกษ

2.2 การศึกษาเกี่ยวกับประเด็นผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการอนุรักษ์พิธีกรรมเกี่ยวกับหลวงปู่ใหญ่ วัดศรีชะเอม

กิตติกรรมประกาศ

คุณค่าจากการวิจัยขอขอบแต่คุณครู อาจารย์ ทุก ๆ ท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา แก่ข้าพเจ้า และคุณงามความดีจากงานวิจัยนี้ ขอขอบให้บิดาและมารดา อันเป็นที่รักยิ่งของข้าพเจ้า หากประโยชน์ คุณค่า และความรู้ทางวิชาการของงานวิจัยนี้ จะทำให้นักศึกษาและผู้อ่านเกิดปรีชาญาณ เป็นพลเมืองที่มุ่งมั่น จริงจังในการทำงาน เข้มแข็ง มีคุณภาพและจินตนาการ ไม่ยึดติดในกรอบที่คนอื่นกำหนดให้ ผู้เขียนขออุทิศความดีดังกล่าว ต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด สถาบันการศึกษาอันทรงเกียรติ

เอกสารอ้างอิง

- จารุวรรณ ธรรมวัตร. (2528). *คดีชาวบ้านอีสาน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรวัฒนา.
- ฉวีวรรณ สุวรรณภา. (2559). *พระพุทธศาสนากับวัฒนธรรมไทย*. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- ฉัตรสุมาลย์ กบิลสิงห์. (2559). *แนวคิดองค์กรที่ได้รับอิทธิพลจากความเชื่อ*. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2563, จาก <https://www.matichonweekly.com>
- ทัศน์ไท พลมณี. (2557). *ความเชื่อและพิธีกรรมของชุมชนต่อปราสาทวัดพู่ แขวงจำปาสัก สปป.ลาว*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต). ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- รัชช ปุณโณทก. (2525). *วรรณกรรมท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2525). *วัฒนธรรมกรรมพิทักษ์วรรณกรรมต้นรัตนโกสินทร์*. กรุงเทพฯ: สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ปิยลักษณ์ โพธิ์วรรณ และยุภาพร ยูภาศ. (2559). *กระบวนการสร้างพื้นที่ทางสังคมของผีอีสาน*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พระศกเทพ ทสรมโม (วนิชาติ) และคณะ. (2562). *จริยศาสตร์ของค่านิยม: การทำหน้าที่ระหว่างบุพการีและกตัญญูทดแทน*. *วารสารวิชาการธรรมทรรศน์*, 19(3), 233.
- ราชันย์ นิลวรรณภา และพิพัฒน์ ประเสริฐสังข์. (2559). *วรรณกรรมชาดกพื้นบ้านอีสาน: ภาพสะท้อนอัตลักษณ์ด้านความเชื่อวิถีชีวิต ประเพณีและพิธีกรรม*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วไลภรณ์ ขรรค์ศรี. (2563). *สังคมศึกษา*. สืบค้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2563, จาก <https://sites.google.com/a/saharaj.ac.th/kroowalaiporn/hnwy-thi-1-wela-laea-yukh-smay-prawatisastr>
- สุจิตต์ วงษ์เทศ. (2549). *สุวรรณภูมิ : ต้นกระแสดประวัติศาสตร์ไทย*. กรุงเทพฯ : ศิลปวัฒนธรรม.
- สุพัตรา สุภาพ. (2540). *ความเชื่อเป็นการยอมรับอันเกิดอยู่ในจิตสำนึกของมนุษย์*. สืบค้นเมื่อวันที่ 26 มกราคม 2563, จาก <http://library.christian.ac.th>